

รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สังคมศึกษา ตอนที่ 10

(เศรษฐศาสตร์)

งบประมาณแผ่นดิน

โดย

อ.อุษณีย์ ยุชยะทัต

รร.ชิโนรสวิทยาลัย

งบประมาณแผ่นดิน

งบประมาณแผ่นดิน

หมายถึง แผนการจัดหารายได้และการใช้จ่ายของแผ่นดิน

งบประมาณแผ่นดิน เริ่มต้น 1 ตุลาคม และสิ้นสุด 30 กันยายนของปีถัดไป

งบประมาณแผ่นดินมี 3 ลักษณะ คือ

งบประมาณขาดดุล คือ รายได้ของรัฐบาลน้อยกว่ารายจ่ายของรัฐบาล

งบประมาณเกินดุล คือ รายได้ของรัฐบาลมากกว่ารายจ่ายของรัฐบาล

งบประมาณสมดุล คือ รายได้และรายจ่ายของรัฐบาลเท่ากัน

รายได้ของรัฐบาลมาจาก

1. รายได้จากภาษีอากร

เป็นรายได้ส่วนใหญ่ (88% ของรายได้ทั้งหมด) มี 2 ประเภท คือ

- **ภาษีทางตรง** เก็บจากผู้มีรายได้โดยตรง เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีรายได้นิติบุคคล

- **ภาษีทางอ้อม** ภาษีที่ผู้เสียผลกระทบให้ผู้อื่นได้ เช่น ภาษีสรรพสามิต ภาษีศุลกากร ภาษีมูลค่าเพิ่ม

2. รายได้จากรัฐพาณิชย์ (6% ของรายได้ทั้งหมด)

จากผลกำไรเงินปันผลที่ได้จากองค์การ หรือกิจการที่รัฐมีหุ้นอยู่ด้วย

3. รายได้จากการขายสิ่งของและบริการ (2% ของรายได้ทั้งหมด)

ได้แก่ ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ ขายผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ขายอสังหาริมทรัพย์ ขายของกลางที่ซื้อได้

4. รายได้อื่นๆ (4% ของรายได้ทั้งหมด)

ได้จากค่าปรับ ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตต่างๆ ค่าสัมปทานบัตร การผลิตเหรียญกษาปณ์

รายจ่ายของรัฐบาล

1. ด้านเศรษฐกิจ	2. ด้านการศึกษา
3. ด้านสาธารณสุข โภค และสาธารณสุข	4. ด้านการป้องกันประเทศ
5. ด้านรักษาความสงบภายใน	6. ด้านชำระหนี้เงินกู้
7. ด้านอื่นๆ	

โจทย์ทบทวน

1. ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีประเภทใด

1. ภาษีการค้า	2. ภาษีศุลกากร
3. ภาษีสรรพสามิต	4. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2. ภาษีอากรชนิดใดช่วยลดความไม่เท่าเทียมกันของการกระจายรายได้

1. ภาษีขาเข้า	2. ภาษีมรดก
3. ภาษีการขาย	4. ภาษีมูลค่าเพิ่ม

3. OTOP เป็นโครงการที่เกี่ยวกับการดำเนินยุทธศาสตร์ในข้อใด
 1. การเพิ่มอาชีพให้แก่ประชาชน
 2. การลดรายจ่ายให้แก่ประชาชน
 3. การสร้างรายได้ให้กับประชาชน
 4. การขยายโอกาสให้กับประชาชน
4. การขึ้นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่กำหนดเวลาในช่วงเดือนอะไร
 1. ตุลาคม - ธันวาคม
 2. มกราคม - มีนาคม
 3. เมษายน - มิถุนายน
 4. กรกฎาคม - กันยายน
5. “งบประมาณแผ่นดิน”หมายถึงอะไร
 1. รายได้ทุกชนิดของรัฐบาล
 2. รายได้ทุกชนิดรวมทั้งเงินกู้ของรัฐบาล
 3. รายได้เฉพาะส่วนภาษีอากรของรัฐบาล
 4. รายได้ทุกชนิดรวมทั้งเงินกู้และรายจ่ายของรัฐบาล
6. ข้อใดตรงกับความหมายของงบประมาณเกินดุล
 1. รายได้ของรัฐบาลมากกว่ารายจ่ายของรัฐบาล
 2. รายรับของรัฐบาลมากกว่ารายจ่ายของรัฐบาล
 3. มูลค่าสินค้าส่งออกมากกว่ามูลค่าสินค้านำเข้า
 4. ปริมาณเงินไหลเข้าประเทศมากกว่าปริมาณเงินไหลออก
7. งบประมาณแผ่นดินไม่ได้แสดงอะไร
 1. แผนการใช้เงินของรัฐบาลในรอบปี
 2. บทบาทของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจในรอบปี
 3. การกำหนดระดับรายได้ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บในรอบปี
 4. การกำหนดระดับรายจ่ายของรัฐบาลในรอบปี
8. จงบอกความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สาธารณะและการขาดดุลงบประมาณของรัฐบาล
 1. เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
 2. เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม
 3. ไม่มีความสัมพันธ์กัน
 4. จะมีความสัมพันธ์หากมีเงื่อนไขประกอบ
9. การที่รัฐบาลไทยใช้งบประมาณขาดดุลอย่างต่อเนื่องติดต่อกันมาเป็นเวลาหลายปี ทำให้อัตราดอกเบี้ยโดยทั่วไปมีแนวโน้มเป็นอย่างไร
 1. เพิ่มขึ้น
 2. ลดลง
 3. คงเดิม
 4. ไม่เกี่ยวข้องกัน
10. เงินจำนวนใด ไม่รวมอยู่ในงบประมาณรายรับของรัฐบาล
 1. ค่าสัมปทานจากการเก็บรังนก
 2. เงินรายได้จากการไฟฟ้าผลิต
 3. เงินช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศ
 4. เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินในประเทศ

11. ข้อใดไม่ใช่รายได้ของรัฐบาล
 1. กำไรจากรัฐวิสาหกิจ
 2. เงินกู้จากธนาคารโลก
 3. ภาษีที่เก็บจากประชาชน
 4. ค่าธรรมเนียมที่เก็บจากประชาชน
12. ภายใต้อะไรเศรษฐกิจรุ่งเรืองรัฐบาลควรใช้นโยบายงบประมาณข้อใด
 1. เกินดุล
 2. ขาดดุล
 3. เท่าดุลหรือเสมอดุล
 4. สมดุล
13. ภาษีสรรพสามิต ได้แก่ภาษีในข้อใด
 1. ภาษีการค้า
 2. ภาษีรายได้
 3. ภาษีเหล้า เบียร์ บุหรี่
 4. ภาษีอากรค่าธรรมเนียม
14. รายจ่ายในงบประมาณแผ่นดิน รายการใดควรมีจำนวนเงินมากที่สุด
 1. การจัดการศึกษา
 2. การป้องกันประเทศ
 3. การลงทุนในรัฐวิสาหกิจ
 4. การรักษาและป้องกันทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
15. ภาษีประเภทใดเป็นภาษีทางอ้อม
 1. ภาษีมรดก
 2. ภาษีเงินได้
 3. ภาษีศุลกากร
 4. ภาษีโรงเรือน
16. ภาษีที่ผู้เสียไม่สามารถผลักภาระไปให้ผู้อื่นเสียแทนได้ คือข้อใด
 1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม
 2. ภาษีสินค้าขาออก
 3. ภาษีสรรพสามิต
 4. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
17. รัฐบาลมีรายได้จากแหล่งใดมากที่สุด
 1. ภาษีอากร
 2. ค่าสัมปทานบัตร
 3. รายได้จากรัฐพาณิชย์
 4. การขายสิ่งของและบริการ
18. ของกลางที่ยึดได้ในคดีอาญาเป็นรายได้ประเภทใดของรัฐบาล
 1. ภาษีอากร
 2. รายได้อื่นๆ
 3. รายได้จากรัฐพาณิชย์
 4. การขายสิ่งของและบริการ
19. ในปีใดที่รัฐบาลจัดทำงบประมาณขาดดุล จะเกิดสภาพใดต่อไปนี้
 1. ลดการใช้จ่ายภาครัฐบาล
 2. ลดภาระหนี้สาธารณะให้น้อยลง
 3. กระตุ้นให้เศรษฐกิจขยายตัว
 4. ชะลอการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
20. การจัดทำงานงบประมาณแผ่นดินในลักษณะที่มีการกำหนดให้รายได้สูงกว่ารายจ่ายจะเกิดขึ้นเมื่อใด
 1. เกิดปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ
 2. ราคาสินค้าลดลงอย่างต่อเนื่อง
 3. ระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัวสูง
 4. ระบบเศรษฐกิจมีการชะลอตัว

เงินเฟ้อ เงินฝืด

	เงินเฟ้อ	เงินฝืด
1. ความหมาย	- ระดับราคาสินค้าและบริการมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ - ค่าของเงินลดต่ำลง	- ระดับราคาสินค้าและบริการมีแนวโน้มลดต่ำลง - ค่าของเงินสูงขึ้น
2. สาเหตุ	- ความต้องการซื้อมากกว่าความต้องการขาย - ต้นทุนการผลิตสูง	- ความต้องการซื้อน้อยกว่าความต้องการขาย
3. ผลกระทบ	- การออมต่ำ	- การว่างงาน
4. กลุ่มได้เปรียบ	- ลูกหนี้ พ่อค้า	- เจ้าหนี้
5. กลุ่มเสียเปรียบ	- เจ้าหนี้ คนมีรายได้ประจำ	- พ่อค้า ผู้ผลิต

การแก้ไขภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด โดยใช้มาตรการทางเศรษฐกิจ มี 3 ทาง

นโยบายการเงิน

เป็นนโยบายเกี่ยวกับการควบคุมปริมาณเงินให้พอดีกับความต้องการและความจำเป็นในการหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจ

นโยบายการคลัง

เป็นการวางแผนปรับภาวะการเงินของรัฐบาลให้เข้ากับภาวะเศรษฐกิจ โดยปรับการจัดเก็บภาษีและการใช้จ่ายเงินของรัฐบาล

นโยบายการค้าระหว่างประเทศ

เกี่ยวกับสินค้าเข้า สินค้าออก

การแก้ไขภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด

ภาวะการเงิน	นโยบายการเงิน	นโยบายการคลัง	นโยบายการค้า
เงินเฟ้อ	- เพิ่มดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร - ธนาคารไม่ปล่อยกู้ - ขายพันธบัตรรัฐบาล	- เพิ่มภาษีอากร - งบประมาณเกินดุล	- ส่งสินค้าเข้า
เงินฝืด	- ลดดอกเบี้ยเงินฝาก - ธนาคารปล่อยกู้ - ลดดอกเบี้ยเงินกู้ - ซื้อพันธบัตรคืน	- ลดภาษีอากร - งบประมาณขาดดุล	- ส่งสินค้าออก

โจทย์ทบทวน

1. กรณีที่ดัชนีราคาสินค้าโดยทั่วไปมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ เรียกว่ามีภาวะเป็นอย่างไร
 1. สินค้าล้นตลาด
 2. เงินตึง
 3. เงินเฟ้อ
 4. เศรษฐกิจตกต่ำ
2. มาตรการใดมีส่วนช่วยแก้ปัญหาภาวะเงินฝืดของประเทศได้
 1. ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล
 2. ให้ธนาคารกลางขายพันธบัตรมากขึ้น
 3. ลดการขาดดุลทางการคลังให้น้อยลง
 4. ออกระเบียบให้เอกชนลดการกู้เงินจากต่างประเทศ
3. รัฐบาลใช้มาตรการทางการคลังในการแก้ปัญหาเงินเฟ้ออย่างไร
 1. ขึ้นค่าเงินบาท
 2. ขึ้นเงินเดือนข้าราชการ
 3. ขึ้นอัตราภาษีเงินได้
 4. ขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
4. ผลกระทบของการเกิดภาวะเงินเฟ้อที่ถูกต้อง
 1. ทำให้เจ้าหน้าที่ได้เปรียบ แต่ลูกหนี้เสียเปรียบ
 2. ทำให้ลูกหนี้ได้เปรียบ แต่เจ้าหน้าที่เสียเปรียบ
 3. ทำให้ผู้ซื้อได้เปรียบ แต่ผู้ขายเสียเปรียบ
 4. ทำให้ธนาคารผู้ให้ยืมยืมห้างร้านผู้ได้ประโยชน์
5. สิ่งใดบอกให้รู้ว่าเกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้น
 1. ระดับรายได้ของประชาชนสูงขึ้น
 2. ระดับราคาสินค้าสูงขึ้น
 3. อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น
 4. อัตราการว่างงานสูงขึ้น
6. เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ ผู้ใดได้รับประโยชน์
 1. ลูกหนี้ที่มีสัญญาชำระยาว
 2. ผู้ที่ได้รับเงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
 3. ผู้ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก
 4. ผู้มีรายได้จากดอกเบี้ยเงินฝาก
7. สถานการณ์อะไรที่บ่งบอกว่าเกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นในระบบเศรษฐกิจ
 1. ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
 2. สินค้าและบริการต่างมีราคาสูงขึ้น
 3. อำนาจซื้อของเงินในมือประชาชนลดลง
 4. เงินจำนวนเท่าเดิมไม่สามารถซื้อสินค้าตามที่ต้องการได้
8. ข้อใดเป็นเครื่องชี้ว่าการว่างงานจะสูงขึ้น
 1. ระดับราคาสินค้าและบริการมีแนวโน้มสูงขึ้น
 2. ปริมาณสินค้าคงคลังมีมากเกินไป
 3. ความไม่คงที่ทางการเมือง
 4. สมรรถภาพการผลิตของประเทศสูงเกินไป
9. ข้อใด ไม่ ถูกต้อง
 1. เมื่อเกิดเงินเฟ้อ ค่าของเงินลดต่ำลง
 2. เมื่อเกิดเงินเฟ้อเจ้าหน้าที่ได้เปรียบ
 3. ภาวะเงินเฟ้อเป็นภาวะที่ระดับราคาสูงขึ้น เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูง
 4. ภาวะเงินเฟ้อเป็นภาวะที่ระดับราคาสูงขึ้น เนื่องจากความต้องการบริโภคสินค้า มากกว่าปริมาณที่ผลิตได้

10. ใครได้รับผลกระทบมากที่สุด เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ
1. ครู
 2. แม่ค้าขายข้าวแกง
 3. เจ้าของโรงแรม
 4. พ่อค้าขายเสื้อผ้า
11. ข้อใดนิยมใช้วัดภาวะเงินเฟ้อ
1. ดัชนีราคาผู้บริโภค
 2. ปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ
 3. อัตราเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ
 4. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
12. มาตรการใดใช้แก้ปัญหาเงินเฟ้อระยะยาว
1. ลดการใช้จ่ายของรัฐบาล
 2. ลดอัตราดอกเบี้ย
 3. ลดรายจ่ายในการลงทุน
 4. เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต
13. นโยบายการเงินในการรักษาเสถียรภาพการเงินในภาวะเงินเฟ้อคือข้อใด
1. ลดภาษีอากร
 2. ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้
 3. เพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
 4. ลดอัตราเงินสดสำรองของธนาคารพาณิชย์
14. ปัจจัยใดเป็นสาเหตุให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ
1. มีการสั่งสินค้าเข้ามามากเกินไป
 2. ความต้องการขายสินค้ามีมากเกินไป
 3. อัตราดอกเบี้ยสูงเกินไป
 4. ปริมาณเงินในระบบมีมากเกินไป
15. การลดภาษีเงินได้และลดอัตราดอกเบี้ยเป็นมาตรการที่ช่วยแก้ปัญหาในข้อใด
1. การว่างงาน เงินฝืด
 2. การขาดดุลการค้า เงินฝืด
 3. เงินเฟ้อ การว่างงาน
 4. การขาดดุลการค้า เงินฝืด
16. ปัญหาเงินเฟ้อทำให้เกิดผลเสียหลายประการ ยกเว้นข้อใด
1. ค่าครองชีพของประชากรสูงขึ้น
 2. ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำสูงขึ้น
 3. ราคาสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกเพิ่มขึ้น
 4. ต้นทุนการผลิตสินค้าและการบริการสูงขึ้น
17. หากมีภาวะเงินฝืดเกิดขึ้น จะเกิดผลประโยชน์แก่ใคร
1. ทำให้พ่อค้าได้เปรียบ
 2. ทำให้รัฐบาลได้เปรียบ
 3. อำนาจซื้อของลูกค้าหนี้ดีขึ้น
 4. อำนาจซื้อของเจ้าหนี้ดีขึ้น
-